

P r o j e k t

USTAWA z dnia 2018 r. o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej oraz ustawy o samorządzie pielęgniarek i położnych

Art. 1. W ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (tj. Dz. U. z 2018 poz. 123 ze zm.) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 ust. 1:
 - a) pkt 6 otrzymuje brzmienie: „6) samodzielnym kontrolowaniu stanu zdrowia, w oparciu o postawioną diagnozę pielęgniarską, monitorowaniu leczenia,
 - b) pkt 7 otrzymuje brzmienie: 7) udzielaniu porady pielęgniarskiej
 - c) pkt 8 otrzymuje brzmienie: 8) orzekaniu o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych;
 - d) pkt 9 otrzymuje brzmienie: 9) samodzielnemu wykonywaniu zabiegów profilaktyki i pielęgnacji skóry włącznie z rewitalizacją;
 - e) pkt 10 otrzymuje brzmienie: 10) edukacji zdrowotnej, profilaktyce chorób i promocji zdrowia.
- 2) w art. 12 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Pielęgniarka i położna mogą odmówić wykonania zlecenia lekarskiego oraz wykonania innego świadczenia zdrowotnego niezgodnego z ich sumieniem lub z zakresem posiadanych kwalifikacji, podając niezwłocznie przyczynę odmowy na piśmie przełożonemu lub osobie zlecającej, w 2 egzemplarzach z podpisem przełożonego (potwierdzeniem odbioru) chyba, że zachodzą okoliczności, o których mowa w ust. 1.”
- 3) w art. 14 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. W przypadku uzasadnionych wątpliwości pielęgniarka i położna mogą odmówić uczestniczenia w eksperymencie, podając przełożonemu przyczynę odmowy na piśmie, w 2 egzemplarzach z podpisem przełożonego (potwierdzeniem odbioru).

- 4) w art. 24 ust. 1 dodaje się pkt 7 w brzmieniu: „7) Certyfikat ukończonego egzaminem kursu językowego (język polski) na poziomie B2, C1 lub C2”
- 5) w art. 26 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Pielęgniarka lub położna, które nie wykonują zawodu łącznie przez okres dłuższy niż 5 lat w okresie ostatnich 6 lat, a zamierzają podjąć jego wykonywanie, mają obowiązek zawiadomić o tym właściwą okręgową radę pielęgniarek i położnych i odbyć trwające nie dłużej niż 6 miesięcy przeszkolenie pod nadzorem innej osoby uprawnionej do wykonywania odpowiednio zawodu pielęgniarki lub położnej, legitymującej się, co najmniej 5-letnim doświadczeniem zawodowym, zwanej dalej “opiekunem”. Opiekuna wskazuje kierownik podmiotu, w którym odbywa się przeszkolenie. Przeszkolenie ma charakter stażu i w trakcie jego trwania przysługuje osobie go odbywającej wynagrodzenie z budżetu samorządu zgodne z art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2017 r. poz. 847 oraz z 2018 r. poz. 650) oraz na podstawie przepisów wykonawczych w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2019 r. adekwatne do wymiaru ilości godzin obowiązkowego przeszkolenia.”
- 6) w art. 27 ust. 1 dodaje się ust. 11-14 w brzmieniu:

„11. Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych, jak i Okręgowe Rady Pielęgniarek i Położnych na pisemny wniosek mają obowiązek udzielenia wsparcia pielęgniarce i położnej, której zostało zawieszone prawo wykonywania zawodu, albo ograniczenie wykonywania określonych czynności zawodowych, gdy zachodzi nagle pogorszenie sytuacji materialnej tych osób, z zastrzeżeniem ust. 12.

12. Ustęp 11 nie ma zastosowania do pielęgniarki i położnej, która ma zawieszone lub odebrane prawo wykonywania zawodu z powodu popełnienia przestępstwa karnego.

13. Za wsparcie uznaje się: wypłatę zapomogi w wysokości rocznej składki uiszczanej przez pielęgniarkę lub położną (o ile składki były uiszczane przez ostatni rok systematycznie) przez każdy miesiąc niezdolności do pracy lub rok kalendarzowy, a także pomoc w znalezieniu zatrudnienia na stanowisku, które jest możliwe do uzyskania, czyli zatrudnienie w placówkach medycznych w ramach sekretariatu lub w strukturach organizacyjnych izb samorządowych. Postanowienia ust. 11, 12 i 13 tracą moc w z chwilą nabycia przez pielęgniarkę lub położną uprawnień emerytalnych.”

- 7) w art. 29 ust. 1 dodaje się pkt 9 w brzmieniu: 9) posiada Certyfikat ukończonego egzaminem kursu językowego (język polski) na poziomie B2, C1 lub C2”
- 8) w art. 32 ust. 1 dodaje się pkt 9 w brzmieniu: „9) posiada Certyfikat ukończonego egzaminem kursu językowego (język polski) na poziomie B2, C1 lub C2”;
- 9) w art. 34 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres znajomości języka polskiego w mowie i piśmie, niezbędny do wykonywania zawodu pielęgniarki i położnej, uwzględniając zakres uprawnień zawodowych określonych w art. 4 i art. 5 oraz biorąc pod uwagę obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa Unii Europejskiej oraz z uwzględnieniem wymogu posiadania Certyfikat ukończonego egzaminem kursu językowego (język polski) na poziomie B2, C1 lub C2.”
- 10) Art. 36a. otrzymuje brzmienie: „Art. 36a. Osoby, które ukończyły liceum medyczne lub szkołę policealną albo szkołę pomaturalną kształcącą w zawodzie pielęgniarki albo ukończyły szkołę policealną albo szkołę pomaturalną kształcącą w zawodzie położnej i nie uzyskały stwierdzenia prawa wykonywania zawodu, a spełniają wymagania określone w art. 28 pkt 1-4 albo art. 31 pkt 1-4, uzyskują, na swój wniosek, stwierdzenie prawa wykonywania zawodu.”
- 11) w art. 54:
 - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. W trakcie kształcenia teoretycznego student zdobywa wiedzę zawodową, doświadczenie i umiejętności niezbędne do planowania, organizowania i sprawowania opieki zdrowotnej w sposób samodzielny oraz oceny działań z tym związanych.”
 - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. W trakcie kształcenia klinicznego student uczy się sprawowania kompleksowej opieki zdrowotnej jako pracownik indywidulany oraz jako członek zespołu, w bezpośrednim kontakcie z osobami zdrowymi i chorymi.”
 - c) ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Kształcenie kliniczne odbywa się w podmiotach leczniczych, pod kierunkiem wykładowców pielęgniarstwa lub położnictwa oraz przy pomocy innych specjalistów, w szczególności pielęgniarek i położnych, które posiadają co najmniej tytuł zawodowy magistra w dziedzinie pielęgniarstwa bądź położnictwa lub w innej dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia. Kształcenie kliniczne jest praktyką w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym.”

- 12) W art. 54 w ust. 5 dodaje się pkt 5 w brzmieniu: „5) nadzoru nad jednostkami prowadzącymi kształcenie.”
- 13) w art. 57 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Kadencja Krajowej Rady trwa 4 lata. Członkom Krajowej Rady przysługuje wynagrodzenie z tytułu udziału w jej pracach nie większe niż średnie wynagrodzenie pielęgniarki.”
- 14) w art. 59 ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie: „3) bazy dydaktycznej, w tym kształcenia klinicznego, do której należą osoby, które posiadają minimum tytuł zawodowy magistra pielęgniarstwa”;
- 15) w art. 61 dodaje się ust. 6 w brzmieniu: „6. Pielęgniarce lub położnej, które podejmują kształcenie podyplomowe na swój własny wniosek przysługuje bezpłatny urlop szkoleniowy w wymiarze nie mniejszym niż 14 dni.”
- 16) W art. 62 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie: „Pracodawca ma obowiązek przyznać pielęgniarce lub położnej, o których mowa w ust. 1, dodatkowe świadczenia, w szczególności:”
- 17) W art. 63. ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Pielęgniarce lub położnej podejmującym kształcenie podyplomowe bez skierowania wydanego przez pracodawcę, o którym mowa w art. 61 ust. 3 i 5, jest udzielany bezpłatny urlop i zwolnienie z części dnia pracy, bez zachowania prawa do wynagrodzenia, w wymiarze ustalonym na zasadzie porozumienia między pracodawcą a pracownikiem. Niezależnie od urlopu bezpłatnego, o którym mowa w zdaniu poprzednim, pielęgniarce i położnej przysługuje płatny urlop szkoleniowy w wymiarze 6 dni rocznie, w szczególności w celu udziału w konferencjach, szkoleniach oraz kursach naukowych.”
- 18) w art. 65 dodaje się ust. 3 w brzmieniu ”3. Niezależnie od wymiaru bezpłatnego urlopu szkoleniowego, o którym mowa w art. 65 ust. 1 wymiar urlopu szkoleniowego dla pielęgniarki lub położnej podejmujących kształcenie podyplomowe na swój wniosek, przystępujących do egzaminu państwowego, o którym mowa w art. 67 ust. 2, wynosi do 6 dni roboczych i jest ustalany przez pracodawcę w zależności od czasu trwania kształcenia podyplomowego”
- 19) w art. 77 dodaje się ust. 9 w brzmieniu: „9. Za ewentualne poniesione szkody materialne, związane z brakiem kontroli i znikomym skutkiem wykonawczym odpowiada izba wpisująca organizatora do rejestru.”

Art. 2. W ustawie z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 916) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

- a) pkt 3 otrzymuje brzmienie: „3) okręgowym zjeździe, okręgowej radzie, okręgowym sądzie i okręgowym rzeczniku – należy przez to rozumieć odpowiednio: okręgowy zjazd pielęgniarek i położnych, okręgową radę pielęgniarek i położnych, okręgowy sąd pielęgniarek i położnych, okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej oraz okręgowego „rzecznika praw pielęgniarki i położnej”;
- b) pkt 4 otrzymuje brzmienie: „4) Krajowym Zjeździe, Naczelnej Radzie, Naczelnym Sądzie i Naczelnym Rzeczniku – należy przez to rozumieć odpowiednio: Krajowy Zjazd Pielęgniarek i Położnych, Naczelną Radę Pielęgniarek i Położnych, Naczelny Sąd Pielęgniarek i Położnych, Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej oraz Naczelnego Rzecznika Praw Pielęgniarki i Położnej;”
- c) dodaje się pkt 11 w brzmieniu: „11) o rzeczniku praw pielęgniarki i położnej – należy przez to rozumieć okręgowego rzecznika praw pielęgniarki i położnej i naczelnego rzecznika praw pielęgniarki i położnej;”
- d) dodaje się pkt 12 w brzmieniu: „12) Audytor- analiza warunków pracy, zasad bhp, obsady zgodnej z normami zatrudnienia.”

1) w art. 4 ust. 2:

- a) dodaje się pkt 20 w brzmieniu: „20) czynny udział w kontroli miejsc pracy pielęgniarek i położnych;”
- b) dodaje się pkt 21 w brzmieniu: „21) ochrona korporacyjna swoich członków i interesów środowiska, przeciwdziałanie nierównemu traktowaniu pielęgniarek i położnych;”
- c) dodaje się pkt 22 w brzmieniu: „22) wdrażanie innowacyjnych rozwiązań proponowane przez organizacje pielęgniarek i położnych w kraju za granicą oraz samorządem innych zawodów medycznych;”

2. w art. 6 ust. 1:

- a) dodaje się pkt 6 w brzmieniu: „6) Naczelny Rzecznik Praw Pielęgniarki i Położnej;”
- b) dodaje się pkt 7 w brzmieniu: „7) Naczelny Audytor;”

3. w art. 8 ust. 5:

- a) pkt 1 otrzymuje brzmienie: „1) przewodniczącego okręgowej rady, wiceprzewodniczącego okręgowej rady, skarbnika okręgowej rady, przewodniczącego komisji rewizyjnej, przewodniczącego sądu pielęgniarek i położnych, okręgowego rzecznika, okręgowego rzecznika praw pielęgniarki i położnej, audytora oraz sekretarza okręgowej rady,”
 - b) pkt 2 otrzymuje brzmienie: „2) Prezesa Naczelnej Rady, Wiceprezesa Naczelnej Rady, Skarbnika Naczelnej Rady, Przewodniczącego Naczelnej Komisji Rewizyjnej, Przewodniczącego Naczelnego Sądu, Naczelnego Rzecznika, Naczelnego Rzecznika Praw Pielęgniarki i Położnej, audytora oraz Sekretarza Naczelnej Rady;”
4. w art. 13:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Wybory do organów izby odbywają się w głosowaniu tajnym przy nieograniczonej liczbie kandydatów, sylwetki kandydatów publikowane są przez okres miesiąca na stronach okręgowych izb pielęgniarskich i położnych.
 - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. W wyborach przeprowadzanych w trakcie okręgowego zjazdu i Krajowego Zjazdu uczestniczą wyłącznie delegaci na dany zjazd w obecności 3 członków samorządu, zwanymi Obserwatorami.”
5. w art. 19 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. W Krajowym Zjeździe biorą udział delegaci wybrani przez okręgowe zjazdy, z głosem doradczym, niebędące delegatami osoby pełniące funkcje w ustępujących organach Naczelnej Izby wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 2-5 oraz członkowie samorządu - Obserwatorzy w liczbie 3 osób.”
6. w art. 26 ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie: „1) zaznajamiać się z materiałami zbieranymi w toku postępowania oraz z zamierzeniami prowadzącego postępowanie okręgowego rzecznika oraz wysłuchać i zaznajomić się z materiałami przygotowanymi przez rzecznika praw pielęgniarki i położnej”
7. w art. 26 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Z tytułu sprawowanego nadzoru oraz w ramach rozpatrywania skarg na przewlekłość postępowania Naczelny Rzecznik Praw Pielęgniarki i Położnej może:
- 1) zaznajamiać się z materiałami zbieranymi w toku postępowania oraz z zamierzeniami prowadzącego postępowanie okręgowego rzecznika;
 - 2) wskazywać kierunki postępowania wraz z porozumieniem Naczelnego Rzecznika.”

8. w art. 28 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. W okręgowym zjeździe mogą uczestniczyć, z głosem doradczym, niebędące delegatami osoby pełniące funkcje w ustępujących organach okręgowej izby wymienionych w art. 7 ust. 1 pkt 2-5. oraz członkowie samorządu - Obserwatorzy w liczbie 3 osób.”
9. w art. 32 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. W posiedzeniach okręgowej rady i jej prezydium mają prawo uczestniczyć, z głosem doradczym, przewodniczący okręgowej komisji rewizyjnej, przewodniczący okręgowego sądu oraz okręgowy rzecznik oraz członkowie samorządu – Obserwatorzy, wyznaczeni przez co najmniej 1/5 członków.”
10. w art. 34 pkt 5 otrzymuje brzmienie: „5) powołuje na stanowisko obrońcy lub obserwatora osobę kompetentną do udzielania wsparcia pielęgniarce w prowadzonym postępowaniu przed rzecznikiem praw pielęgniarki i położnej;”
11. w art. 38 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Celem postępowania wyjaśniającego jest ustalenie, czy został popełniony czyn mogący stanowić przewinienie zawodowe, wyjaśnienie okoliczności sprawy, a w przypadku stwierdzenia znamion przewinienia zawodowego – ustalenie osoby obwinionej oraz zebranie, zabezpieczenie i w niezbędnym zakresie utrwalenie dowodów dla sądu pielęgniarek i położnych. Należy wyznaczyć osobę - rzecznika praw pielęgniarki i położnej - jako jej obrońcę.”
12. w art. 41 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. W czasie postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej, na uzasadniony wniosek osoby obwinionej, właściwy sąd pielęgniarek i położnych ustanawia jej obrońcę z urzędu spośród pielęgniarek i położnych, adwokatów lub radców prawnych lub rzecznika praw pielęgniarki i położnej.”
13. w art. 44 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Organy prowadzące postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej pielęgniarek i położnych kształtują swoje przekonanie na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenianych swobodnie, z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań aktualnej wiedzy i doświadczenia życiowego.”
14. w art. 90 ust. 1:
 - a) dodaje się pkt 5 w brzmieniu: „5) nieuzasadnione inwestycje wysokiego ryzyka są zabronione (akcje, obligacje, kryptowaluty, lokaty krótkoterminowe itp.)”
 - b) dodaje się pkt 6 w brzmieniu: „6) dotacje i zwroty kosztów kształcenia są wypłacane organizatorowi po ukończeniu zgodnego z harmonogramem szkolenia pielęgniarek i położnych (kursy i specjalizacje)”;

15. Art. 92 otrzymuje brzmienie: „Art. 92. 1. Nieopłacone w terminie składki członkowskie i koszty postępowania w sprawach odpowiedzialności zawodowej podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. 2. Na wniosek członka można umorzyć składki z uzasadnionych przyczyn.”

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

I. Uwagi wstępne

Wskazany projekt ustawy o zawodach pielęgniarstwa i położnej oraz ustawy o samorządzie pielęgniarstwa i położnych pozwala chronić oba zawody (osoba rzecznika praw pielęgniarstwa i praw położnej oraz wzmacnia samodzielność zawodów.

II. Uwagi szczegółowe

Z uwagi na spadek zainteresowania zawodem pielęgniarstwa i położnej oraz eskalację zachowań negatywnych wobec środowiska, projektowana regulacja spowoduje realną ochronę.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja.

Projektowana regulacja dotyczy pielęgniarstwa i położnych oraz samorządu zawodowego pielęgniarstwa i położnych.

2. Konsultacje społeczne.

Projekt ustawy zostanie przesłany do zaopiniowania następującym podmiotom społecznym: 1) Naczelnej Radzie Pielęgniarek i Położnych, 2) Ogólnopolskiemu Związkowi Zawodowemu Pielęgniarek i Położnych, 3) Federacji Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia, 4) Federacji Związków Pracodawców Zakładów Opieki Zdrowotnej, 5) Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych, 6) Forum Związków Zawodowych.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych.

Projektowana regulacja nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Projektowana regulacja może mieć wpływ na liczbę osób zainteresowanych podjęciem pracy w zawodzie pielęgniarki, położnej, co jest szczególnie istotne w warunkach narastającego deficytu pielęgniarek i położnych.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

7. Zgodność regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.